

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR
MARIA KARLSSON**

Seduta tal-25 ta' Marzu, 2011

Talba Numru. 534/2010

**Mark Camilleri (K.I. 7883G)
Vs**

Kunsill Lokali San Gwann

It-Tribunal,

Wara li ra t-talba tal-attur għall-kundanna tal-konvenut għall-hlas ta' elf mitejn u erbatax-il ewro u tmienja u sebghin centezmu (€1214.78) rapprezentanti hsarat kagunati lill-vettura bin-numru ta' registrazzjoni MSC-777 proprjeta' tar-rikorrent in segwitu għall-incident stradali li sehh fil-21 ta' Jannar, 2009 fi Triq Bella Vista, San Gwann. Dan l-incident sehh unikament tort tal-Kunsill konvenut minhabba li l-istess Kunsill naqas milli jzomm din it-triq li taqa' taht il-kompetenza tal-Kunsill fi stat ta' manutenzjoni tajba u jjehu l-prekawzjonijiet kollha biex il-wicc tat-triq jibqa' ntatt u ma jigux iffurmati hofo fit-toroq.

Kopja Informali ta' Sentenza

Kif ukoll ghan-nuqqasijiet ohra da parti tal-istess Kunsill kif ser jirrizulta dettaljatament waqt it-trattazzjoni tal-kawza.

Bl-ispejjez gudizzjarji nkluzi dawk ta' l-ittra ufficjali tas-6 ta' April, 2009 kif ukoll dik ta' l-ittra interpellatorja tat-13 ta' April, 2009 kif ukoll interessi fuq is-somma dovuta mid-data tal-prezentata ta' l-ittra ufficjali tas-6 ta' April, 2009 (ittra numru 283/09) prezentata fir-Registru tal-Qorti ta' Ghawdex sad-data tal-pagament effettiv.

Bl-ingunzjoni ghas-subizzjoni illi ghaliha l-Kunsill konvenut minn issa ngunt.

Ra r-risposta tal-Kunsill Lokali San Gwann fejn qal illi preliminarjament, il-Kunsill Lokali San Gwann josserva li t-talbiet attrici huma nulli *ex lege* u dana ai termini tal-artiklu 907(2) tal-kapitlu 12.

Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, il-Kunsill Lokali San Gwann osserva li t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri permessi mill-ligi.

Ghaldaqstant, il-Kunsill konvenut talab illi t-Tribunal jiddikjara n-nullita' tal-azzjoni attrici u minghajr il-pregudizzju ghas-suespost jichad it-talba attrici,

Bl-ispejjez u bl-imghaxijiet legali.

It-Tribunal ra li skont verbal tal-31 ta' Mejju, 2010, il-Kunsill konvenut irtira l-eccezzjoni preliminari dwar in-nullita' stante li rcieva pagament min-naha tal-attur ghall-ispejjez ta' kawza quddiem it-Tribunal ta' l-Arbitragg.

Ra d-dokumenti kollha prezentati in atti.

Sema' x-xhieda ta' Natalino Callus, PS1207 Robert Said Sarceo, Mark Camilleri, WPC114 Georgia Schembri, Pio Farrugia, Johnny Xuereb u Adrian Mifsud.

Ra n-nota ta' sottomissjonijiet tal-partijiet.

Ikkunsidra:

Illi din il-kawza titratta dwar rizarciment ta' spejjez allegatament inkorsi mill-attur f'incident stradali li sehh fil-21 ta' Jannar, 2009, fi Triq Bella Vista, San Gwann. Skont l-attur huwa qal li kien qieghed isuq il-vettura tieghu bin-numru ta' registrazzjoni MSC-777 proprjeta' tieghu fit-triq hawn imsemmija u li dak inhar kienet qieghda taghmel ix-xita u kien id-dlam. Qal li huwa kien qieghed miexi b'velocita' normali f'din it-triq meta hass illi kien saq fuq hofra fit-triq bil-konsegwenza li tilef il-kontroll tal-vettura li kien qieghed isuq u l-istess vettura per konsegwenza garrbet diversi hsharat. Il-hsharat kienu jikkonsistu fit-tibdil tar-rota xellugija ta' quddiem u daqqiet fuq ix-xellug tal-vettura meta l-istess vettura hakmet il-bankina konsegwenza tal-impatt fil-hofra. Qal ukoll illi r-rota fuq wara tax-xellug kellha '*puncture*'. Intqal illi l-attur jghix Ghawdex u m'hijiex triq li juza regolarment. Qal ukoll illi wara l-incident huwa kien ghamel rapport lill-Kunsill Lokali ta' San Gwann fejn tahom ukoll rapport tal-Pulizija. Meta mar sabiex jirraporta dan l-incident mal-Kunsill Lokali San Gwann, ir-rapprezentant tal-Kunsill kien talbu spjegazzjoni bil-miktub u huwa hekk ghamel permezz ta' *e-mail*. F'din *e-mail*, l-attur spjega kif gara l-incident u talab li jkun rizarcit ghad-danni. L-attur spjega kif huwa qatt ma nforma lill-Kunsill Lokali li kien ha jirranga l-hsharat tal-vettura izda qal ukoll li l-istess Kunsill Lokali ta' San Gwann qatt ma ndikalu li huwa kellu jsewwi l-vettura. L-attur baqa' jstenna risposta mill-Kunsill Lokali ghall-*e-mail* mibghuta minnu u wara li stenna erba' t'ijjem ghar-risposta, ddecieda li jsewwi l-hsharat a spejjez provizorji tieghu.

Qal illi dak inhar ta' l-incident huwa kellu jqabbad '*tow truck*' ghaliex ma setghax isuq il-vettura tieghu. Qal ukoll illi huwa kien zar il-post tal-incident wara erba' gimghat u ra li l-hofor li kien hemm f'din it-triq issewwew.

It-Tribunal ra' u sema' x-xhieda tal-Pulizija. Ra li skont rapport tal-Pulizija datat 24 ta' Jannar, 2009 l-attur irraporta ncident li sehh nhar l-Erbgha 21 ta' Jannar, 2009

ghal habta tas-7.15p.m. waqt li kien ghaddej minn Triq Bella Vista, San Gwann, Malta. Billi kienet ix-xita, kien hemm hofra mimlija ilma u ghaldaqstant fid-dlam ma kienetx tidher u meta ghadde minn fuqha garrab hsharat konsiderevoli fil-vettura tieghu numru ta' registrazzjoni MSC-777. Malli ghadde minn fuq din il-hofra, l-attur faqa' t-'tyre' ta' quddiem fuq in-naha tax-xellug u bl-impatt hakem il-bankina u ha '*puncture*' ukoll fir-rota ta' wara. Meta hakem il-bankina garrab hsharat fil-bieba tax-xellug tan-naha ta' wara u hsharat f'zewg '*shock absorbers, alloy wheel, suspension cushion u running board*'. Illi t-'tyre' ta' quddiem kien mifqugh.

It-Tribunal jirrilleva li dan ir-rapport sar tlett ijiem wara l-incident.

Sema' lil WPC114 tixhed illi r-rapport ta' Mark Camilleri dwar l-incident kien sar nhar il-24 ta' Jannar, 2009 fir-Rabat, Ghawdex u li hija ma kienetx marret fuq il-lok ta' l-incident izda bghatet ir-rapport lil PS1207 stazzjonat l-Ghassa San Giljan. Meta xehed PS1207 Robert Said Sarceo, stazzjonat San Giljan qal li kien mar fuq il-post ta' l-incident fl-24 ta' Jannar, 2009 wara li kien dahal rapport mill-Ghassa ta' Ghawdex dwar incident li kien sehh f'San Gwann xi jiem qabel. Meta mar fi Triq Bella Vista, San Gwann ra li f'din it-triq kien hemm iktar minn hofra wahda u l-hofor kienu mdaqqsin. Qal ukoll illi dawn il-hofor tfaccaw minhabba x-xita. Spjega kif minn dak inhar il-hofor gew imsewwija. Meta kien spezzjona il-post tal-incident kien akkumpanjat biss mix-xufier u li ma kienx ha ritratti ta' l-istat tat-triq.

It-Tribunal sema' lil Piju Farrugia, '*Senior Principal*', mad-Dipartiment ghal Gvern Lokali il-Belt Valletta fejn ikkonferma li r-responsabilita' tat-Triq Bella Vista, San Gwann taqa' f'idejn il-Kunsill Lokali ta' San Gwann. Huwa kkonferma ukoll fuq il-pjanta li giet ezebita in atti, fejn sehh l-incident. Spjega kif ir-rwol tad-Dipartiment ghal Gvern Lokali huwa li jalloka l-fondi tal-Gvern Centrali lill-Kunsill Lokali ghat-tindif u manutenzjoni tat-triq, dawl u zebgha u li r-riparazzjoni tat-toroq jiformaw parti mill-manutenzjoni tat-triq.

It-Tribunal sema' lir-rapprezentant tas-socjeta' '*Sika Automobile*', f'Ghawdex li kienet is-socjeta' li kienet hadet hsieb it-tiswijiet tal-vettura in kwistjoni. Dan ix-xhud ikkonferma li x-xoghlijiet kienu saru u li l-vettura giet imsewwija.

Ir-rapprezentant tal-Kunsill Lokali San Gwann xehed illi qabel il-gurnata ta' l-incident f'din it-triq ma kienx hemm hofoz izda l-hofoz zviluppaw wara maltemp. Qal ukoll illi huma qatt ma kienu raw il-vettura u qatt ma gew mitluba jaghmlu '*survey*' tal-hsarat fil-vettura.

Mill-provi, t-Tribunal jirriveva li l-incident kien sehh u huwa konvint illi l-attur kien garrab dawn il-hsarat fit-triq imsemmija fid-data ndikata minnu u dan l-incident kien sehh minhabba hofoz profonda f'din it-triq li kienet zviluppata wara xita qawwija. It-Tribunal ra illi l-manutenzjoni tat-toroq hija parti minn responsabbilitajiet varji li ghandu kunsill lokali. Illi fil-kaz odjern jirrizulta li dan huwa kaz fejn wara li kien sar xi tip ta' manutenzjoni f'din it-triq regghu zviluppaw hofoz wara maltempata. It-Tribunal huwa tal-fehma illi dawn il-hofoz ma zviluppawx profondita' wara maltempata wahda izda wara diversi drabi li tkun ghamlet ix-xita fit-triq. Illi lit-Tribunal huwa car illi dawn il-hofoz kienu ilhom jizviluppaw maz-zmien u fid-data tal-incident il-hofoz kienu zviluppaw enormament. Illi fil-fehma tat-Tribunal, il-kunsilli lokali li hija l-entita' responsabbli ghall-manutenzjoni tat-toroq, ghandu d-dmir li jara li l-kuntrattur responsabbli ghat-tiswijiet, jiccertifika x-xoghlijiet maghmula minnu. It-Tribunal isostni, illi galadarba jsir manutenzjoni sewwa u skond is-sengha, hofoz wara il-maltemp m'ghandhomx jizviluppaw. Illi jirrizulta car u manifest lit-Tribunal illi meta l-hofoz jizviluppaw wara maltempata, dan ifisser illi l-manutenzjoni ta' dawn il-hofoz ma kienetx qieghda ssir regolarment u ghaldaqstant ma saritx sewwa u li ghalhekk il-kunsill lokali ma kienx inghata s-servizz xieraq mill-kuntrattur li jkun gie kuntrattat isewwi l-hsarat fit-toroq. Illi huwa d-dmir ta' kunsill lokali li jekk huwa jitlob servizz li tieghu qieghed ihallas, huwa ghandu jaccerta li x-xoghlijiet ikunu saru sewwa. It-Tribunal jippretendi li l-

Istess kunsill ghandu jezigi li t-toroq jissewwew sewwa u b'materjal adegwat li jassigura xoghol sewwa. Fil-fehma tat-Tribunal, il-kunsilli lokali ghandhom jezigu ukoll li meta jkkuntrattaw ghal servizz ta' manutenzjoni ghandhom jircievu assigurazzjoni li x-xoghlijiet qieghdin isiru sewwa. Illi huwa car u manifest minn din il-kawza illi dawn ix-xogholijiet ma sarux sewwa u li thallew li jizviluppaw il-hofor tul iz z-mien.. Illi huwa minnu wkoll illi wara maltempata l-hofor regghu zviluppaw u hija l-fehma tat-Tribunal li meta x-xoghol ta' manutenzjoni jsir sewwa l-hofor m'ghandhomx ghalfejn jizviluppaw.

It-Tribunal huwa tal-fehma li l-Kunsill konvenut ghandu l-obbligu u d-dmir li jara li l-infieq tal-fondi allokatu lillu jsir sewwa u skont is-sengha. Illi m'huwiex accettabbli li l-hofor fit-toroq jissewwew '*short term*' biss, ghaliex '*long term*' jekk taghmel ix-xita dawn il-hofor ha jergghu jizviluppaw.

Mill-provi kollha ezebiti in atti ra li l-attur qatt ma talab lill-Kunsill Lokali illi jersaq jaghmel '*survey*' izda fic-cirkostanzi partikolari tal-kaz it-Tribunal m'ghandux dubju li l-attur gab l-ahjar prezz sabiex jitrangawlu il-hsarat li garrab fil-vettura tieghu.

Wara li sema' w evalwa l-provi kollha migjuba quddiemu, t-Tribunal m'ghandux dubju li l-hsarat sofferti mill-attur saru konsegwenza ta' hofor li zviluppaw fit-Triq Bella Vista, San Gwann. Ili dawn il-hofor ma kienux zviluppaw hesrem b'malempata wahda izda kienu ilhom jizviluppaw izda ma l-ahhar maltempata il-hofor kibru mhux hazin. Illi gie kkonfermat li l-manutenzjoni tat-triq taqa' taht ir-responsabbilita' tal-Kunsill Lokali San Gwann. Huwa car u manifest illi x-xoghlijiet ta' manutenzjoni li kienu saru f'din it-triq ma kienx saru sewwa. Illi huwa jsostni li huwa d-dmir u l-obbligu tal-Kunsilli Lokali li jezigu certi assigurazzjoni ghas-servizzi li jikkuntrattaw. Illi il-kunsilli lokali ghandhom jaccertaw sa minn qabel li l-hofor li jkunu qieghdin isewwu m'ghandhomx jergghu jizviluppaw wara maltempata u l-kunsilli lokali ghandhom jaraw illi malli jibdew jaraw hofor zghar jizviluppaw fit-toroq ghandhom jaraw illi li jsir

Kopja Informali ta' Sentenza

manutenzjoni fuqhom mill-ewwel u mhux ihalluhom jikbru kif gara f'dan il-kaz.

Ghar-ragunijiet hawn fuq imsemmija t-Tribunal jaqta' u jiddeciedi billi jilqa' t-talba tal-attur filwaqt illi jichad l-eccezzjonijiet tal-Kunsill konvenut u jikundanna lill-istess Kunsill konvenut ihallas lill attur fis-somma ta' elf mitejn u erbatax-il ewro u tmienja u sebghin centezmu (€1214.78) bl-interessi mid-data tas-sentenza sal-pagament effettiv.

Spejjez sopportati mill-Kunsill konvenut.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----